

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU 2023.

Udruga kolekTIRV je 2023. godine svoj rad i napore usmjeravala u zadržavanje već ostvarenih prava, ali smo se i borili s transfobijom u javnom prostoru i u političkim kampanjama koje su se provodile.

Važno je istaknuti da je 2023. bila obilježena, s jedne strane slučajem Zambija i svime što se oko toga pokretalo, događalo i zagovaralo, a s druge strane Povorkom ponosa koja je bila tematski vezana uz transrodnost, tako da smo narative u medijima i radu usmjeravali kroz te dvije prizme.

Evente za zajednicu smo usmjeravali ka onima "lakšeg tipa" odnosno usmjerenima na druženje i umrežavanje same zajednice kroz gledanje filmova i različite radionice, a neku vrstu edukacije same zajednice smo provele kroz predstavljanje određenih brošura i sadržaja koji koristi samoj zajednici.

Edukacije smo radili na poziv, a usmjeravali smo se prema već otvorenoj publici, odnosno onima koji su pohađali određeni program ili instituciju i tema ih je zanimala. Osim onih koje smo držale i kao tim smo odlazile na različite konferencije i edukacije.

Na društvenim mrežama smo imali ogroman porast pratitelja i sadržaj nam se uvećao, osmislile smo strategiju za društvene mreže.

U medijima smo bile vidljive, a s obzirom na to da je prošlu godinu u javnosti i medijima bio prisutan slučaj Zambija. Tako su mediji otvarali više prostora za trans tematiku, a samim tim i za zagovaranje u medijima o našim pravima i nedostacima istih. Osim toga, počele su se raditi predizborne kampanje koje su bile usmjerene protiv transrodnosti od strane radikalne desnice pa je javni prostor bio okupiran njihovim narativom koji smo izlascima u medije pokušale ispraviti i biti jednako vidljive, kulminacija toga se dogodila prekidanjem sjednice Odbora za zdravlje u Saboru i kroz najavu Povorke ponosa 2023.

Brošure

Napisali smo tri brošure kao dio [Protokola za postupanje s LGBTIQ+ osobama](#), u suradnji s udrugom Vrapčić

Eventi

1. Games, 24.02. - u suradnji s @games_16ica
2. Movie Night (Boy Meets Girl), 31.03. - u suradnji s QueerUp
3. Dreg Movie Night (Kalvarija 1996), 15.4.
4. Turbina - turbo tribina: Euforično o euforiji, 27.5., Močvara

kolekTIRV

Za prava trans, interpolnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektiv.hr, www.kolektiv.hr, facebook.com/kolektiv

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

5. Movie Night PRIDE, 09.06.
6. Osnaživanjem protiv autotransfobije, 24.11. (radionica u vodstvu psihologa i terapeuta u edukaciji Ivone Hemen)
7. "Ma Vie en Rose", 17.12.2023. - movie night i predstavljanje brošura (Vrapčići)

Organizirale smo nekoliko evenata gledanja filmova za zajednicu, a [jedan od njih je i prikazivanje filma Kalvarija](#). Filmovi su nam pružali uvod u kasniji razgovor ili druženje.

Održali smo i nekoliko događaja online i uživo u kojima smo obrađivale teme autotransfobije, manjiskog stresa i drugih tema.

Predstavile smo Protokol za pružanje podrške LGBTIQ+ osobama i brošuru "Zdravstvena skrb za LGBTIQ+ osobe u Hrvatskoj" i "LGBTIQ+ terminologija".

Suorganizirale smo parti u Mediki Feme sound

Susreti za obitelji - dogodili su se 8 puta (11.1., 1.2., 1.3., 5.4., 1.6., 6.9., 4.10., 6.12.) u formatu druženja i razgovora, ponekad s gostima iz struke (psihologinje i doktorice)

Edukacije

1. Radionica za zdravstvene radnike

Datum: 21.06.2023.

Sudionika: 8

Voditelji: Erin i predstavnici OII Europe

2. Trening za saveznike interspolnih osoba

Datum: 22.06.2023.

Sudionika: 12

Voditelji: Erin i predstavnici OII Europe

3. Trening "Kako biti saveznica trans osobama"

Datum: 03.10.2023.

Voditeljice: Diana i Nike

Sudionika: 8

Agenda: terminologija, izazovi s kojima se susreću trans osobe, savjeti za pružanje podrške i razumijevanje

4. Trening za buduće zdravstvene radnike o zdravlju trans i interspolnih osoba

kolekTIRV

Za prava trans, interspolnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektirv.hr, www.kolektirv.hr, facebook.com/kolektirv

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

Datum: 05.10.2023.

facilitatora: 5

Sudionika: 7

Agenda: terminologija, endokrinološka skrb, skrb za mentalno zdravlje, intersexualnost

5. Trening o zdravlju trans osoba

Datum: 24.10.2023.

Facilitatora: 4

Agenda: uz iste aspekte prošlih treninga, nadodan "razgovor s trans osobama o njihovom iskustvu sa zdravljem"

<https://voxfeminae.net/festival/vff-2023/orlando-moja-politicka-biografija/> Espi nakon filma govori o tranziciji i Preciadu. 31.5.23.

[Erin je educirao polaznike i polaznice Mirovnih studija](#) o temi transrodnosti i intersexualnosti.

[Erin je sudjelovao na edukaciji](#) Sve nijanse rodnog identiteta u sklopu 16. Tjedna psihologije

[Erin je educirao sudionike stručne edukacije](#) Medicinski aspekti transinkluzivne zdravstvene zaštite- prilagodbe spola

Kampanje

[Ja sam kao ti](#), velika kampanja (javni prostor, radio, mediji)- priprema

[Pitaj me, reći ću ti!](#) (društvene mreže)- priprema

Zagovaranje

-Džoli - savjetovanje kroz 2023.

2.2. Sastanak i savjetovanje sa Mirelom Holy

3.2. Poziv na tematsku sjednicu u saboru

6.2. Sastanak sa Listom stručnjaka

8.2. Sastanak sa Listom stručnjaka

9. Veljače 2023.

kolekTIRV

Za prava trans, intersexualnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektirv.hr, www.kolektirv.hr, facebook.com/kolektirv

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

Tematska [sjednica](#) Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku i Odbora za obitelj, mlade i sport Hrvatskoga sabora: *Porast broja transrodne djece i mladih ljudi u Republici Hrvatskoj: mogući uzroci i kliničke posljedice*. Sjednica je organizirana na inicijativu zloglasnih boraca protiv LGBTIQ prava Željke Markić i Hermana Vukušića.

KolekTIRV je dobio poziv na sjednicu, te okupio suradnike i podržavatelje. Sramotnu sjednicu prekida niz oporbenih saborskih zastupnika, te im se predstavnici KolekTIRV-a, kao i stručnjaci sa Liste stručnjaka koji imaju iskustva u radu sa trans osobama pridružuju, te napuštaju sjednicu.

Cijela sjednica dostupna je na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=tPojMkCB4WA>

Nakon sjednice KolekTIRV reagira priopćenjem za medije.

<https://kolektirv.hr/prekinuta-tematska-sjednica-o-trans-djeci-zbog-neutemeljenih-tvrdnji/>

Posljedično, nakon sjednice, vidljivost trans tema i posebno zdravlja trans osoba, je veća nego ikad. Većina medija u Hrvatskoj pruža podršku borbi za prava transrodnih osoba, dok samo radikalno desničarski mediji pišu o takozvanoj 'rodnoj ideologiji u Hrvatskoj'.

Veljača 2023.

Održano je tri sastanka sa predstavnicima političkih stranaka (Možemo, SDP, Socijaldemokrati). Predstavnici navedenih stranaka su napustili sramotnu sjednicu održanu u Saboru.

02/23

Zajednička [prekršajna prijava](#) KolekTIRVa i Zagreb Pridea protiv Ivana Pernara zbog njegovog djelovanja vezanog za slučaj Zambija. Još uvijek nemamo nikakvih povratnih informacija vezanih za podnesenu prijavu.

24.2. Sastanak sa Listom stručnjaka

Ožujak 2023.

KolekTIRV je potražio međunarodnu pomoć u zagovaranju za unapređenje zdravstvene njege za trans osobe te održao kroz ožujak tri sastanka sa predstavnicima međunarodnih organizacija Transgender Europe i ILGA Europe (2.3., 16.3., 28.3.)

TGEU pismo kojim izražavaju zabrinutost zbog anti-rodni narativa o transspecifičnoj zdravstvenoj skrbi u Hrvatskoj, te je pismo poslano Predsjedniku RH, premijeru, Ministarstvu zdravstva, Liječničkoj komori, Psihijatrijskoj komori, Nacionalnom zdravstvenom vijeću, te bolnici Rebro u kojoj je zaposlen dr. Vukušić, koji se istaknuo kao predvodnik anti-rodni napada na prava trans osoba u Hrvatskoj.

[-natječaj vijeća za elektroničke medije](#) - U ime obitelji: "Epidemija transseksualizma u Hrvatskoj i svijetu"

-poslali smo prigovor na rezultate natječaja pučkoj pravobraniteljici i pravobraniteljici za ravnopravnost spolova i agenciji za elektroničke medije

-s Iskorakom niz sastanaka na temu zagovaranje prema ministarstvu zdravstva, Iskorak nam prenosi iskustva

kolekTIRV

Za prava trans, interspolnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektirv.hr, www.kolektirv.hr, facebook.com/kolektirv

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

-sudjelovali smo u izradi [Rainbow map](#) i [TGEU trans rights mapa](#)

19.3. Sastanak u saboru - zeleno-lijeva koalicija o napadima antorodnog pokreta

-savjetovanje za [prijedlog izmjena zakona Možemo](#) za idahobit

-niz sastanaka s Commissioner for Human Rights at the Council of Europe - Povjerenik Vijeća Europe za ljudska prava i Specijalni izvjestitelj UN-a za zdravlje o napadima antorodnog pokreta I mogućoj podršci

-sudjelovanje u Trans Feminističkoj platformi

Ožujak 2023.

KolekTIRV se povezoao s udrugom Zagreb Pride i drugim LGBTIQ organizacijama i započeo planiranje organiziranja zajedničke zagrebačke Povorka Ponosa, sa sloganom: *'Zajedno za trans prava'*.

-10.6. [Povorka Ponosa](#)

-11.5. Sastanak sa Listom stručnjaka

-tražili smo od Faktografa provjeru podataka koje Vukušić iznosi

<https://faktograf.hr/2023/02/17/grafikoni-hermana-vukusica-odstupaju-od-sluzbenih-podataka/>
<https://faktograf.hr/2023/09/15/ni-hzjz-ova-nova-analiza-ne-potvrduje-da-mladi-masovno-zele-promijeniti-spol/>

15. Svibnja 2023.

Sastanak u Ministarstvu zdravstva sa državnom tajnicom u svrhu nastavka suradnje pri osnivanju radne skupine koja će se baviti unaprjeđenjem zdravstvene skrbi za transrodne osobe. Na sastanku je nažalost sudjelovao i psihijatar Vukušić, koji sustavno radi na napadu na prava trans osoba.

Nakon ovog sastanka nekoliko puta do kraja godine pismeno tražimo novi sastanak, ali ništa od toga

18. Svibnja 2023.

KolekTIRV zahtjeva od Ministarstva zdravstva isključenje Dr. Vukušića iz sastanaka o zdravstvenoj skrbi za trans osobe, no Ministarstvo nikad nije odgovorilo. Radna skupina i dalje nije osnovana.

6. Lipnja 2023.

Sastanak s predstavnicima US ambasade u Zagrebu. Predstavnici US ambasade su informirani o stanju ljudskih prava trans osoba u Hrvatskoj, te o napadima na iste, te je zatražena podrška. Nakon sastanka održavamo kontinuiranu suradnju i redovnu komunikaciju.

kolekTIRV

Za prava trans, interpolnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektiv.hr, www.kolektiv.hr, facebook.com/kolektiv

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

10. Lipnja 2023.

U Zagrebu je održana Povorka Ponosa, sa sloganom: 'Zajedno za trans prava' Povorku ponosa zajednički organiziraju kolekTIRV, Zagreb Pride, Dugine obitelji, K-zona, House of Flamingo, Trans Mreža Balkan, Ponosni Zagreb, Zbeletron, uz podršku Grada Zagreba.

6. Srpanj 2023.

Sastanak s predstavnikom ureda Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova u svrhu nastavka suradnje na zajedničkim ciljevima. Uz sastanak održavamo kontinuiranu suradnju i redovnu komunikaciju.

Rujan 2023. Objavljena je 8. Verzija Standarda skrbi o zdravlju transrodnih i rondo raznolikih osoba WPATH-a. Želimo napraviti hrvatski prijevod Standarda.

-projekt "[Uz dugine boje do mentalnog zdravlja](#)" s udrugom za zaštitu mentalnog zdravlja Vrapčiči
- online platforma za savjetovanje i podršku LGBTIQ osobama na području Slavonije <https://www.queer-slavonija.info/>; brošure: "Protokol za postupanje s LGBTIQ+ osobama u pružanju psihosocijalne podrške", "LGBTIQ+ terminologija" i "Zdravstvena skrb LGBTIQ+ osoba u Hrvatskoj"

Listopad 2023.

Provedeno istraživanje javnog mijenja o stavovima prema trans osobama u Hrvatskoj.

14. Studeni 2023.

Sastanak s predstavnicima US ambasade u Zagrebu u svrhu nastavka suradnje.

Isti dan

Sastanak sa predstavnicima State Departmenta.

11/23

[Medijski napisi](#) o uhićenjima terorista kojima su cilj transrodne osobe u Hrvatskoj. Odlazimo na policiju i šaljem službeni upit o sigurnosti naših korisnika. Iz MUP-a nas umiruju.

16.11. Sastanak stručnjaka za zdravlje trans osoba iz Hrvatske i Slovenija - razmjena iskustva

-redovni sastanci kroz godinu sa našom odvjetnicom Bojanom Ivanišević

-U postupku protiv Udruge Grozd koji se vodio na Županijskom sudu u Zagrebu, nakon što je Vrhovni sud RH usvojio našu žalbu i predmet vratio na ponovni postupak, Sud je nakon ponovljenom postupka (održano jedno ročište) ponovno donio presudu kojom se odbija naš tužbeni zahtjev. Protiv navedene presude smo se žalili dana 19.12.2023.g. i sada čekamo novu odluku Vrhovnog suda. Ako potvrdi odbijajuću presudu, plan je izjaviti reviziju (opet) Vrhovnom sudu, a potom i Ustavnom sudu te ESLJP.

-pripreme za kampanju i Simpozij o zaštiti zdravlja transrodnih i rodno raznolikih osoba

kolekTIRV

Za prava trans, interspolnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektiv.hr, www.kolektiv.hr, facebook.com/kolektiv

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

Vidljivost

[Diana za plus portal](#) predstavlja projekt "Uz dugine boje do mentalnog zdravlja" na kojem smo bile partnerice udruzi Vrpčić, a kroz koji najavljuje edukaciju o afirmativnom pristupu u radu s LGBTQ osobama. (21.1.23.)

[Za portal srednja.hr smo govorili](#) o korištenju hrvatskog jezika u slučaju nebinarnih osoba. (4.2.23.)

[Diana i Espi su gostovali na RTL Direkту](#), a u emisiji su govorile o lažnim brojkama koje daju Markić i Vukušić, pokrili su temu tranzicije i zdravstva u Hrvatskoj. (9.2.2023.)

[Tportal o](#) napuštanju sjednice Odbora za zdravstvo. (9.2.23.)

[Diana za Novi list](#) uz majku jednoj trans djeteta i psihologinju Marinu Grubić, uz dijelove osobne priče, daje intervju kao reakciju na sjednicu saborskog Odbora za zdravstvo, gdje su tjedan dan prije Markić i Vukušić pokušali propagirati svoju transfobiju. (13.2.23.)

[Espi u emisiji Nedjeljom u 2](#) govori o tranziciji i transrodnosti. 19.2.23.

[Diana za večernji list](#) govori o tome koliko se transrodne osobe iskorištavaju kao tema u političkim kampanjama. 21.2.23

[Espi na zagrebdoxu govori na panelu](#), a o panelu "Kako je biti transrodna osoba u Hrvatskoj" i programu piše portal ravnododna.hr (17.3.23.)

[Espi za novosti govori](#) o dostupnosti medicinske skrbi putem HZZO-a i kako samovolja liječnik utječe na zdravlje transrodnih ljudi. 9.4.23.

[Espi o kolekTIRV-u i zajednici u Hrvatskoj za portal total croatia news](#) koji predstavlja Hrvatsku na engleskom jeziku, a time je dostupan i osobama koje ne znaju hrvatski jezik. (31.5.23.)

[Diana je gostovala u emisiji Svakodnevnica na OTV-u](#), a unutar koje je najavila Povorku ponosa 2023. Koja je tematski bila usmjerena na TIRV zajednicu. (6.6.23.)

<https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/transrodni-muskarac-iz-udruga-koja-organizira-zagreb-pride-zasto-mislim-da-pearu-zapravo-treba-pomoci-15343812> Espi za Jutarnji list govori o TIRV zajednici, osobnoj priči i tranziciji, interspolnosti i Ivanu Pamaru kroz transfobiju. (7.6.23.)

kolekTIRV

Za prava trans, interspolnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektirv.hr, www.kolektirv.hr, facebook.com/kolekTIRV

kolekTIRV

ZA PRAVA TRANS, INTERSPOLNIH
I RODNO VARIJANTNIH OSOBA

Espi u emisiji Kod nas doma na HRT-u govori o transrodnosti i najavljuje Povorku ponosa 2023. (7.6.23.) <https://magazin.hrt.hr/mladi/espi-tomicic-10821262>

Diana, uz Cvijetu Sentu, govori za portal Novosti o instrumentalizaciji slučaja Zabija za transfobnu kampanju (11.6.23) <https://www.portalnovosti.com/protiv-kampanje-mrznje>

[Espi za vidatv](#) o umjetnosti i transrodnosti.

Konferencije / edukacije tima

1. ILGA-Europe, Ljubljana
2. Ulex Erasmus edukacije
3. Regional Conference "The state of play of LGBTIQ+ rights in the Western Balkans and Türkiye" 23-25 November 2023, Pristina

Godina iza nas je bila izazovna u svim pogledima, ali je bila i inspirativna u radu, susretale smo se s novim stvarima u radu, onih zahtjevnijim, ali smo kao radni tim zajedno osmislile mehanizme kako da unutar toga ostanemo ustrajne i da se sačuvamo burnouta.

Osmislile smo nekoliko pravilnika unutar radnog tima kojima smo omogućili bolje radno okruženje, sastanke uredskog tima smo bolje strukturirali, a unutar kojih se osim pregleda rada bavimo i privatnim i komunikacijskim elementima tjedna.

Nadamo se godini u kojoj ćemo se više baviti napretkom prava i omogućiti nove zaštite zdravstvenih i pravnih elemenata života trans ljudi, a manje pokušajima da sačuvamo ono što imamo.

kolekTIRV

Za prava trans, interpolnih i rodno varijantnih osoba

Ilica 139, 10 000 Zagreb, Croatia,

tel: +385 1 4816 130, info@kolektirv.hr, www.kolektirv.hr, facebook.com/kolekTIRV